

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 25. 9. 2001

Časová verzia predpisu účinná od: 1.10.2019

Obsah dokumentu je právne záväzný.

381

ZÁKON

zo 4. septembra 2001

**o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú
prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých
zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „poistenie zodpovednosti“) a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len „kancelária“).

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.¹⁾

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) motorovým vozidlom samostatné nekoľajové vozidlo s vlastným pohonom, ako aj iné nekoľajové vozidlo bez vlastného pohonu, pre ktoré sa vydáva osvedčenie o evidencii vozidla, technické osvedčenie vozidla alebo obdobný preukaz,
- b) tuzemským motorovým vozidlom motorové vozidlo, ktoré podlieha evidencii vozidiel v Slovenskej republike; za tuzemské motorové vozidlo sa považuje aj motorové vozidlo, ktoré nepodlieha evidencii vozidiel, ale jeho vlastník, držiteľ alebo prevádzkovateľ má trvalý pobyt alebo sídlo³⁾ na území Slovenskej republiky alebo motorové vozidlo, ktoré bolo odoslané do Slovenskej republiky z iného členského štátu, ak je Slovenská republika miestom určenia, a to po dobu 30 dní odo dňa, keď kupujúci prevzal motorové vozidlo, aj keď motorové vozidlo nebolo registrované v Slovenskej republike,
- c) cudzozemským motorovým vozidlom motorové vozidlo, ktoré je evidované v cudzine; za cudzozemské motorové vozidlo sa považuje aj motorové vozidlo, ktoré nepodlieha evidencii vozidiel, ale je vo vlastníctve fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá má trvalý pobyt alebo sídlo mimo územia Slovenskej republiky,
- d) poisťovateľom poisťovňa, poisťovňa z iného členského štátu alebo zahraničná poisťovňa, ktorá je oprávnená vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky na základe osobitného predpisu.⁴⁾

- e) poisťníkom ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti (ďalej len „poistná zmluva“),
- f) poisteným ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti,
- g) poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona,
- h) škodovou udalosťou skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práva poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie,
- i) poistnou udalosťou vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu,
- j) prevádzkovateľom motorového vozidla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom,
- k) orgánom evidencie vozidiel okresný dopravný inšpektorát,⁵⁾
- l) centrálnou evidenciou vozidiel automatizovaný informačný systém o motorových vozidlách evidovaných v Slovenskej republike vedený Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁶⁾
- m) zelenou kartou Medzinárodná karta automobilového poistenia,
- n) členským štátom členský štát Európskej únie alebo členský štát Európskej dohody o voľnom obchode, ktorý podpísal Zmluvu o Európskom hospodárskom priestore,
- o) územím, na ktorom sa motorové vozidlo spravidla nachádza,
 - 1. územie štátu, v ktorom mu bolo pridelené evidenčné číslo,^{6aa)} osobitné evidenčné číslo^{6ab)} alebo zvláštne evidenčné číslo,^{6ac)}
 - 2. územie štátu, v ktorom mu bola pridelená značka poisťovateľa alebo iná rozlišovacia značka, ak ide o motorové vozidlo, ktoré nepodlieha evidencii vozidiel, alebo
 - 3. územie štátu, v ktorom má držiteľ, vlastník alebo prevádzkovateľ motorového vozidla trvalý pobyt alebo sídlo, ak sa motorovému vozidlu neprideľuje evidenčné číslo, značka poisťovateľa alebo iná rozlišovacia značka,
 - 4. územie štátu, v ktorom sa stala škodová udalosť, ak motorovému vozidlu nebolo pridelené evidenčné číslo,^{6aa)} osobitné evidenčné číslo,^{6ab)} zvláštne evidenčné číslo^{6ac)} alebo toto číslo už nezodpovedá motorovému vozidlu, alebo sa nezodpovedá s prideleným evidenčným číslom,^{6aa)} osobitným evidenčným číslom^{6ab)} alebo zvláštnym evidenčným číslom,^{6ac)}
 - 5. územie členského štátu, do ktorého bolo motorové vozidlo odoslané z iného členského štátu, a to v lehote 30 dní odo dňa prevzatia motorového vozidla kupujúcim, hoci motorovému vozidlu nebolo v členskom štáte, do ktorého bolo motorové vozidlo odoslané, pridelené evidenčné číslo,^{6aa)} osobitné evidenčné číslo^{6ab)} alebo zvláštne evidenčné číslo,^{6ac)}
- p) systémom zelenej karty súhrn vzťahov národných kancelárií poisťovateľov upravený Internými Pravidlami^{6ad)} schválenými Valným zhromaždením Rady kancelárií.

§ 3

Povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu

(1) Povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla,^{6a)} v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenájatej veci, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má nájomca.

(2) V prípade cudzozemského motorového vozidla má povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu vodič tohto motorového vozidla, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Osoba, na ktorú sa vzťahuje povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu podľa odseku 1, je povinná uzavrieť poistnú zmluvu najneskôr v deň prvého použitia motorového vozidla. Osoba, na ktorú sa

vzťahuje povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu podľa odseku 2, je povinná takúto poisťnú zmluvu uzavrieť podľa § 16 pri vstupe cudzozemského motorového vozidla na územie Slovenskej republiky.

Rozsah poistenia zodpovednosti

§ 4

(1) Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

(2) Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

(3) Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom^{6b)} uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

(4) Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(5) Ak ide o škodu spôsobenú prevádzkou tuzemského motorového vozidla na území iného členského štátu, poškodenému sa poskytne poisťné plnenie v rozsahu poistenia zodpovednosti podľa právnych predpisov členského štátu, na ktorého území bola škoda spôsobená, ak sa podľa tohto zákona alebo na základe poisťnej zmluvy neposkytuje poisťné plnenie v širšom rozsahu.

(6) Na škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla občanovi členského štátu na území cudzieho štátu, v ktorom nepôsobí príslušná kancelária poisťovateľov, počas jeho cesty z územia jedného členského štátu na územie iného členského štátu sa vzťahujú právne predpisy členského štátu, na ktorého území sa motorové vozidlo spravidla nachádza.

§ 5

(1) Ak poisťná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu,

- a) ktorú utrpel vodič motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená,
- b) podľa § 4 ods. 2 písm. b) až d),
 1. za ktorú poistený zodpovedá svojmu manželovi alebo osobám, ktoré s ním v čase vzniku škodovej udalosti žili v domácnosti,⁷⁾
 2. vzniknutú držiteľovi, vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená,
 3. vzniknutú na vozidlách jazdnej súpravy tvorenej motorovým vozidlom a prípojným vozidlom

s výnimkou, ak škoda bola spôsobená prevádzkou iného motorového vozidla alebo ak ide o spojenie motorových vozidiel vlečným lanom alebo vlečnou tyčou pri poskytovaní pomoci, ktoré sa nevykonáva v rámci podnikateľskej činnosti,

- c) na motorovom vozidle, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená, ako aj na veciach dopravovaných týmto motorovým vozidlom, s výnimkou škody spôsobenej na veciach, ktoré mali dopravované osoby, okrem osôb podľa písmen a) a b) prvého bodu, v čase, keď k dopravnej nehode došlo na sebe alebo pri sebe,
- d) ktorú poistený uhradil alebo sa zaviazal uhradiť nad rámec ustanovený osobitnými predpismi⁸⁾ alebo nad rámec právoplatného rozhodnutia súdu o náhrade škody, alebo na základe rozhodnutia súdu, ktorým bola schválená dohoda účastníkov konania, ak poisťovateľ nebol jedným z týchto účastníkov,
- e) vzniknutú pretekárom alebo súťažiacim účastníkom pri motoristických pretekoch a súťažiach alebo pri prípravných jazdách k nim, ani škodu na motorových vozidlách pri nich použitých, s výnimkou škody spôsobenej prevádzkou takéhoto vozidla, pri ktorej je vodič povinný dodržiavať pravidlá cestnej premávky,
- f) vzniknutú uhradením nákladov zdravotnej starostlivosti, nemocenských dávok, dávok nemocenského zabezpečenia, úrazových dávok, dávok úrazového zabezpečenia, dôchodkových dávok, dávok výsluhového zabezpečenia a dôchodkov starobného dôchodkového sporenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví alebo usmrtenia spôsobenej prevádzkou motorového vozidla,
 - 1. ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu,
 - 2. vodičovi motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola táto škoda spôsobená,
- g) spôsobenú pracovnou činnosťou motorového vozidla ako pracovného stroja s výnimkou škôd zapríčinených jeho jazdou,
- h) ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou,
- i) vzniknutú manipuláciou s nákladom stojaceho vozidla,
- j) vzniknutú prevádzkou motorového vozidla pri teroristickom čine alebo vojnovnej udalosti, ak má táto prevádzka priamu súvislosť s týmto činom alebo s udalosťou.

(2) Ak poistná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ je oprávnený plnenie sčasti alebo úplne odmietnuť, ak poistený

- a) bez súhlasu poisťovateľa uzná povinnosť nahradiť škodu alebo jej časť nad rámec poistného plnenia, ktoré by inak poisťovateľ bol povinný poskytnúť podľa tohto zákona,
- b) sa zaviaže uhradiť premlčanú pohľadávku,
- c) neposkytne poisťovateľovi potrebnú súčinnosť v súdnom konaní.

§ 6

Poistná zmluva

(1) Poistná zmluva okrem všeobecných náležitostí podľa osobitného predpisu⁹⁾ obsahuje aj údaje o motorovom vozidle zapísané v osvedčení o evidencii vozidla podľa osobitného predpisu¹⁰⁾ alebo údaje zapísané v technickom osvedčení vozidla pri motorových vozidlách, ktoré nepodliehajú evidencii vozidiel, alebo v obdobnom preukaze.

(2) Súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky. Všeobecné poistné podmienky musia obsahovať najmenej podmienky podľa § 4, 5, 7 až 12 a § 15.

(3) Poisťovateľ je na návrh poistníka povinný uzavrieť poistnú zmluvu, ak nie je v rozpore s týmto zákonom. Ak poisťovateľ odmietne uzavrieť s poistníkom poistnú zmluvu, určí¹¹⁾ Národná

banka Slovenska na žiadosť poistníka poisťovateľa, ktorý je povinný s ním poistnú zmluvu uzavrieť.

(4) Ak je uzavretá poistná zmluva, poistenie zodpovednosti platí počas trvania tohto poistenia na území všetkých členských štátov; poistenie zodpovednosti platí počas trvania tohto poistenia aj na území tých štátov, ktoré poisťovateľ označil v zelenej karte.

§ 7

Limit poistného plnenia

(1) Limit poistného plnenia je najvyššia hranica poistného plnenia poisťovateľa pri jednej škodovej udalosti. Limity poistného plnenia musia byť uvedené v poistnej zmluve.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, limit poistného plnenia z jednej škodovej udalosti musí byť najmenej

- a) 5 240 000 eur za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. a) a náklady podľa § 4 ods. 3 bez ohľadu na počet zranených alebo usmrtených,
- b) 1 050 000 eur za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. b) až d) bez ohľadu na počet poškodených.

(3) Ak je súčet nárokov viacerých poškodených vyšší ako limit poistného plnenia podľa odseku 2 písm. a) alebo písm. b) alebo poistnej zmluvy, poistné plnenie sa každému z nich znižuje v pomere limitu poistného plnenia k súčtu nárokov všetkých poškodených.

§ 8

Poistné

(1) Poistné pri poistení zodpovednosti podľa tohto zákona sa stanovuje vo výške zabezpečujúcej splniteľnosť všetkých záväzkov poisťovateľa vyplývajúcich z poistenia zodpovednosti vrátane tvorby rezerv podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(2) Poistným obdobím je spravidla jeden kalendárny rok, prípadne kratšie obdobie. Spôsob platenia poistného, dĺžka poistného obdobia a splatnosť poistného určujú všeobecné poistné podmienky.

(3) Pri určení výšky poistného v poistnej zmluve pri poistení zodpovednosti podľa tohto zákona je poisťovateľ povinný zohľadňovať celkový predchádzajúci škodový priebeh poistenia zodpovednosti poistníka, a to zľavou na poistnom, ak je priebeh poistenia zodpovednosti bez škody, alebo prirážkou k poistnému, ak sa vyplatí poistné plnenie z poistenia zodpovednosti.

§ 9

Zánik poistenia zodpovednosti

(1) Poistenie zodpovednosti okrem dôvodov ustanovených osobitným predpisom¹²⁾ zaniká aj

- a) zánikom motorového vozidla,
- b) zápisom prevodu držby motorového vozidla na inú osobu v evidencii vozidiel,^{6a)}
- c) vyradením motorového vozidla z evidencie vozidiel,¹³⁾
- d) prijatím oznámenia o krádeži motorového vozidla príslušným orgánom,¹⁴⁾
- e) vrátením dokladu o poistení zodpovednosti pri motorových vozidlách, ktoré nepodliehajú evidencii vozidiel,
- f) vyradením motorového vozidla z premávky na pozemných komunikáciách,^{14a)}
- g) zmenou nájomcu, ak je na motorové vozidlo uzavretá nájomná zmluva s právom kúpy